

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3
STRATEGIC LEADERSHIP THAT AFFECTS THE ADMINISTRATLON OF
EDUCATIONAL INSTITUTIONS UNDER THE OFFICE OF SONGKHLA
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 3

¹ฮาบี๊ะ โตะ๊ะ๊ะ, ²สุดาพร ทองสวัสดิ์ และ³จรัส อติวิททยาภรณ์

¹Habeebah Topah ²Sudaphon Thongsawat and ³Jarus Atiwittayaporn

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, ประเทศไทย

Hatyai University, Thailand.

¹habeebah.t@banthungphlai.ac.th

Received: May 18, 2024; **Revised:** June 23, 2024; **Accepted:** August 26, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มี 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 2) เพื่อศึกษาการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 3) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์มีความสัมพันธ์ต่อการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 4) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 5) แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับ

¹ นักศึกษา, หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

² อาจารย์, ดร., หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

³ รองศาสตราจารย์, ดร., หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

มากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ รองลงมาคือ ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ ด้านการควบคุมและการประเมินกลยุทธ์ และด้านการบริหารทรัพยากรในองค์กร ตามลำดับ 2) การบริหารงานของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านบริหารงานทั่วไป รองลงมาคือด้านบริหารงานวิชาการ ด้านบริหารงานงบประมาณ และด้านบริหารงานบุคคล ตามลำดับ 3) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์มีความสัมพันธ์ต่อการบริหารงานของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารทุกด้านมีความสัมพันธ์กันในทางบวกกับการบริหารงานของสถานศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ $r = 0.803$ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการบริหารงานของสถานศึกษา คือ ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ ด้านทรัพยากรในองค์กร ด้านการนำกลยุทธ์ปฏิบัติ และด้านควบคุมและประเมินกลยุทธ์ โดยมีค่าประสิทธิภาพในการทำนาย (R^2) เท่ากับ .979 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยรวมร้อยละ 97.90 และ 5) แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการบริหารงานของสถานศึกษา 1) ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ ผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน สามารถกำหนดเป้าหมายและทิศทางการดำเนินงานของสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม 2) ด้านทรัพยากรในองค์กร ผู้บริหารควรมีการพัฒนากุศลกร สร้างแรงจูงใจและขวัญกำลังใจ จัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและเพียงพอต่อความต้องการในการดำเนินงานตามกลยุทธ์ 3) ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ผู้บริหารควรสร้างความเข้าใจและการยอมรับจากบุคลากร จัดสรรทรัพยากรอย่างเหมาะสมเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติตามกลยุทธ์ และ 4) ด้านการควบคุมและการประเมินกลยุทธ์ ผู้บริหารควรกำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจน เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน และนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนากลยุทธ์ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์; การบริหารงาน; สถานศึกษา

Abstract

This research is 1) to study the strategic leadership of educational institutions; Under the jurisdiction of the Songkhla Primary Educational Service Area Office, Area 3 2) To study the administration of educational institutions. Under the jurisdiction of Songkhla Primary Educational Service Area Office 3 3) To study how strategic leadership relates to the administration of educational institutions. Under the Songkhla Primary Educational

Service Area Office, Area 3 4) To study strategic leadership that affects the administration of educational institutions. Under the jurisdiction of Songkhla Primary Educational Service Area Office 3 5) Guidelines for developing strategic leadership that affects the administration of educational institutions. Under the jurisdiction of Songkhla Primary Educational Service Area Office 3. The results of the research found that 1) strategic leadership of educational institutions Overall, it is at the highest level. When considering each aspect, it was found that the aspect with the highest average was The aspect of implementing strategy is followed by the aspect of setting strategic direction. Control and evaluation of strategies and resource management in the organization, respectively 2) Administration of the educational institution Overall, it is at the highest level. When considering each aspect, it was found that the aspect with the highest average was General administration Followed by academic administration. Budget management and personnel management, respectively 3) Strategic leadership is related to the administration of educational institutions. Overall, it was at a high level. It was found that the strategic leadership of administrators in all areas was positively related to the administration of the educational institution. There is a correlation coefficient $r = 0.803$ with statistical significance at the .01 level. 4) Strategic leadership that affects the administration of educational institutions is the aspect of setting strategic directions. Resources in the organization Strategy implementation and controlling and evaluating strategies with a prediction efficiency value of .979 with statistical significance at the .01 level, overall 97.90 percent and 5) Guidelines for developing strategic leadership that affects the administration of educational institutions: 1) Setting strategic direction Executives should have a clear vision. Able to set the goals and direction of the educational institution's operations appropriately. 2) Resources in the organization Executives should develop personnel. Create motivation and morale Allocate resources efficiently and adequately to meet strategic operational needs. 3) Strategy implementation Management should create understanding and acceptance from personnel. Allocate resources appropriately to support strategy implementation and 4) strategy control and evaluation. Management should set clear indicators. Provide opportunities for personnel to participate in monitoring and evaluating performance. and use the evaluation results to improve and develop strategies to be more effective.

Keywords: Strategic leadership; Administration; Educational institution

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคมและสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพสามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบ เศรษฐกิจ และสังคมที่เป็นพลวัต ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ ภูมิภาคและของโลก ควบคู่กับการธำรงรักษาอัตลักษณ์ของประเทศ ในส่วนของประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคนไทยให้มีทักษะความรู้ความสามารถ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ การจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาด้านความรู้และคุณธรรมจึงมีความสำคัญ เพราะเป็นแนวทางในการพัฒนาเยาวชนของชาติ เข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 เพื่อส่งเสริมผู้เรียนมีคุณธรรมรักความเป็นไทย มีทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทย และพลโลกได้อย่างแท้จริง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

ในยุคปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว รูปแบบของผู้นำที่จำเป็นต่อความสำเร็จขององค์กรได้เปลี่ยนแปลงไป ผู้บริหารจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ เพื่อนำพาองค์กรก้าวไปสู่ความเจริญก้าวหน้า ผู้บริหารต้องปรับเปลี่ยนทิศทาง วิสัยทัศน์ และการบริหารแบบใหม่ให้สอดคล้องและทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีความสามารถในการวางแผนกลยุทธ์อย่างครอบคลุมภารกิจและขอบข่ายทั้งหมดของสถานศึกษา การบริหารเชิงกลยุทธ์เป็นการนำเอากระบวนการบริหารงานมาบูรณาการร่วมกับการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งผู้บริหารในฐานะผู้นำระดับสูงจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงในทุกขั้นตอน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ เพื่อกำหนดทิศทางขององค์กรผ่านวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ที่ชัดเจน รับผิดชอบต่อสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก พิจารณาถึงความอยู่รอดและการพัฒนาขององค์กรในอนาคต เพื่อบริหารจัดการให้สถานศึกษาเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว ดังนั้นภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์จึงถือเป็นคุณลักษณะสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมี เพื่อนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จในระยะยาว ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์จะต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล สามารถกำหนดทิศทางและเป้าหมายระยะยาวขององค์กรได้อย่างชัดเจน รวมถึงวางแผนกลยุทธ์ที่เหมาะสมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายนั้น นอกจากการมีวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ที่ดีแล้ว ผู้นำยังต้องมีความสามารถในการสื่อสารและสร้างแรงบันดาลใจให้กับบุคลากร

ทุกระดับ เพื่อสร้างความเข้าใจและความร่วมมือในการขับเคลื่อนวิสัยทัศน์และกลยุทธ์นั้น รวมทั้งเสริมสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กรที่สนับสนุนการเปลี่ยนแปลงและการคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับการสร้างความผูกพันของบุคลากรต่อองค์กร โดยปลูกฝังค่านิยมที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ สร้างแรงจูงใจ และเชื่อมโยงผลตอบแทนกับผลการปฏิบัติงาน เพื่อกระตุ้นให้บุคลากรมุ่งมั่นสู่เป้าหมายเดียวกัน ซึ่งการบริหารสถานศึกษามีกระบวนการดำเนินงาน ภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและมีแบบแผน มีวิธีการและขั้นตอนปฏิบัติงานที่ชัดเจน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ คุณธรรม และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข การบริหารสถานศึกษาเป็นภารกิจร่วมกันของผู้บริหาร ครู และผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยนำทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามมาตรฐานที่กำหนด (สุนันท์ รุ่งอรุณแสงทอง, 2561) การบริหารและจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีขอบข่ายงานการบริหารการศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน การนิเทศติดตามผลการเรียนรู้ และการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการบริหารงบประมาณ เกี่ยวข้องกับการวางแผนงบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การระดมทรัพยากร การบริหารการเงินและพัสดุ ด้านการบริหารงานบุคคล ครอบคลุมการวางแผนอัตรากำลัง การสรรหาและพัฒนาบุคลากร เพื่อให้ได้บุคลากรที่มีคุณภาพและเพียงพอ และด้านการบริหารงานทั่วไป เกี่ยวข้องกับการบริหารสำนักงาน การให้บริการและอำนวยความสะดวก รวมถึงการประสานงานกับชุมชนและหน่วยงานต่างๆ การบริหารและจัดการศึกษาที่ครอบคลุมทั้ง 4 ด้านดังกล่าว เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ มีโรงเรียนในสังกัด 193 โรงเรียน มีนักเรียนในสังกัด 37,785 คน ซึ่งผลจากการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนนโยบาย กลยุทธ์ จุดเน้นของหน่วยงานต้นสังกัดสู่การปฏิบัติ พบว่า มีปัญหาและอุปสรรค ได้แก่ 1) การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉพาะผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมีมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต่ำกว่าร้อยละ 50 ระดับประเทศทั้ง 5 กลุ่มสาระ 2) นักเรียนจบการศึกษาในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมีมัธยมศึกษาปีที่ 3 ไม่ครบ 100% ยังคงมีนักเรียนออกกลางคัน คิดเป็นร้อยละ 0.02 และ 3) การเข้าร่วมกิจกรรมแข่งขันประกวดประเภทต่าง ๆ สถานศึกษาไม่ได้ส่งนักเรียนเข้าร่วมทุกกิจกรรม (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3, 2566)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ทั้งนี้จะเป็นแนวทางสำคัญในการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนา สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการนำผลการวิจัย ไปใช้ประโยชน์เพื่อให้สถานศึกษาสามารถที่จะบริหารจัดการและพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ ส่งผลถึงคุณภาพของผู้เรียนและสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3
2. เพื่อศึกษาการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3
3. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์มีความสัมพันธ์ต่อการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3
4. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3
5. แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย

จากการศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการ สถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 จำนวน 193 โรงเรียน รวมจำนวน 2,331 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 จำนวน 342 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ มี 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ 2) ด้านการบริหารทรัพยากรในองค์กร 3) ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และ 4) ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ ส่วนการบริหารงานของสถานศึกษา มี 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ 2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล และ 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 และแบบสัมภาษณ์ แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามลำดับ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการถดถอยเชิงพหุคูณ

ผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์	ระดับความคิดเห็น			
		(\bar{X})	(S.D.)	แปลผล	ลำดับที่
1	ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์(X_1)	4.52	0.22	มากที่สุด	2
2	ด้านการบริหารทรัพยากรในองค์กร(X_2)	4.49	0.23	มาก	4

3	ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ(X_3)	4.54	0.20	มากที่สุด	1
4	ด้านการควบคุมและการประเมินกลยุทธ์(X_4)	4.50	0.22	มาก	3
เฉลี่ย		6.22	0.28	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 6.22$, S.D. = 0.28) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ รองลงมาคือ ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ ด้านการควบคุมและการประเมินกลยุทธ์ และด้านการบริหารทรัพยากรในองค์กร

2. ผลการวิเคราะห์การบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ดังนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ของแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานของครู ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	การบริหารงานของสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น			
		(\bar{X})	(S.D.)	แปลผล	ลำดับที่
1	ด้านบริหารงานวิชาการ(Y_1)	4.52	0.20	มากที่สุด	2
2	ด้านบริหารงานงบประมาณ(Y_2)	4.52	0.24	มากที่สุด	2
3	ด้านบริหารงานบุคคล(Y_3)	4.50	0.22	มาก	3
4	ด้านบริหารงานทั่วไป(Y_4)	4.54	0.23	มากที่สุด	1
เฉลี่ย		5.17	0.22	มากที่สุด	

จากตารางที่ 2 พบว่า การบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.17$, S.D. = 0.22) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านบริหารงานทั่วไป รองลงมาคือ ด้านบริหารงานวิชาการ ด้านบริหารงานงบประมาณ และด้านบริหารงานบุคคล

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 วิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์เพียร์สันหาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

ตัวแปร	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y _{รวม}
X ₁	.939**	.850**	.737**	.972**	.969**
X ₂	.850**	.849**	.622**	.897**	.920**
X ₃	.737**	.622**	.900**	.691**	.820**
X ₄	.972**	.897**	.691**	.926**	.971**
X _{รวม}	.969**	.920**	.820**	.971**	.979**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ในภาพรวม มีความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับสูงมาก โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าเท่ากับ 0.979 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 1 ในแต่ละด้าน พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการควบคุมและการประเมินกลยุทธ์ ($r_{x_4y} = .971$) ด้านการกำหนดทิศทางการเชิงกลยุทธ์ ($r_{x_1y} = .969$) ด้านการบริหารทรัพยากรในองค์กร ($r_{x_2y} = .920$) และด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ($r_{x_3y} = .820$) ตามลำดับ

4. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยรวมพบว่า มีความสัมพันธ์ในเชิงบวก โดยมีค่าประสิทธิภาพในการทำนาย (R^2) เท่ากับ .979 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านด้านการควบคุมและการประเมินกลยุทธ์(X_4) ด้านการกำหนดทิศทางการเชิงกลยุทธ์(X_1)ด้านการบริหารทรัพยากรในองค์กร(X_2) และด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ(X_3) ส่งผลต่อการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยรวม ร้อยละ 97.90

5. แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

ทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา 1) ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ ผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน สามารถกำหนดเป้าหมายและทิศทางการดำเนินงานของสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม 2) ด้านทรัพยากรในองค์กร ผู้บริหารควรมีการพัฒนาบุคลากรสร้างแรงจูงใจและขวัญกำลังใจ จัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและเพียงพอต่อความต้องการในการดำเนินงานตามกลยุทธ์ 3) ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ผู้บริหารควรสร้างความเข้าใจและการยอมรับจากบุคลากร จัดสรรทรัพยากรอย่างเหมาะสมเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติตามกลยุทธ์ และ 4) ด้านการควบคุมและการประเมินกลยุทธ์ ผู้บริหารควรกำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจน เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน และนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนากลยุทธ์ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

อภิปรายผล

1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ในปัจจุบันสะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในระดับสูงมาก โดยให้ความสำคัญกับการควบคุมและประเมินผลเพื่อติดตามความสำเร็จของกลยุทธ์ การกำหนดทิศทางและเป้าหมายที่ชัดเจน การบริหารจัดการทรัพยากรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และการนำกลยุทธ์สู่การปฏิบัติด้วยความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่ายในองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับ สมคิด นาควัชระ และคณะ (2561) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านวัฒนธรรมขององค์กร ด้านการกำหนดกลยุทธ์ขององค์กร ด้านการควบคุมและประเมินผลกลยุทธ์ ด้านการกำหนดทิศทางขององค์กร และด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติตามลำดับ ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และตามขนาดโรงเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา ควรตั้งคณะทำงานเพื่อการวางแผนและกำหนดกลยุทธ์ โดยมีบทบาทหน้าที่ในการกำกับ ติดตาม ประเมินผลงานตามทิศทางที่ได้กำหนดไว้ โดยต้องร่วมมือกันทุกฝ่ายในการบริหารการศึกษาให้เป็นไปตามกลยุทธ์ที่ได้วางไว้

2. การบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 สถานศึกษามีการบริหารงานทุกด้านในระดับมากที่สุด โดยเน้นย้ำถึงความสำคัญของภารกิจหลักด้านบริหารงานทั่วไปและด้านบริหารงานวิชาการ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการบริหารสถานศึกษา รวมถึงยังให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการด้านงบประมาณและบุคลากร เพื่อสนับสนุนให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและคุณภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับสุชานา ชวนะสุพิชญ์ (2562) ได้ศึกษาการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศ นิวซีแลนด์ : การวิเคราะห์และแนวทางประยุกต์ใช้ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ผลการวิจัย พบว่า มีกระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความร่วมมือกับชุมชนและผู้ปกครองการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษากับคณะครู มีจุดเด่นอยู่ที่การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป รวมทั้งการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อกำหนดทิศทางในการจัดการศึกษาของชาติ

3. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ในภาพรวม มีความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับสูงมาก ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่เข้มแข็ง จะส่งผลให้สามารถบริหารจัดการงานต่างๆ ของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และการบริหารงานมีความสัมพันธ์กันอย่างสูง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นพวรรณ บุญเจริญสุข (2560) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ผลการวิจัย พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ทุกด้านร่วมกันส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิผลของสถานศึกษาได้ร้อยละ 67.60 โดยด้านการรวบรวมปัจจัยสู่การกำหนดกลยุทธ์ (X_2) ด้านการคิดเชิงปฏิบัติ (X_4) และด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ (X_5) ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่นๆ ค่าสัมประสิทธิ์ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 5. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการรวบรวมปัจจัยสู่การกำหนดกลยุทธ์ (X_2) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ (X_5) และด้านการคิดเชิงปฏิบัติ

(X_4) สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลสถานศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ได้ร้อยละ 67.40 และสอดคล้องกับ Ireland and Hitt (1999) ให้ ทิศนะเกี่ยวกับผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่เหมาะสมกับศตวรรษที่ 21 ผู้นำเชิงกลยุทธ์ต้องสามารถให้วิสัยทัศน์ ที่สร้างสรรค์ชัดเจนและมีลักษณะที่จูงใจขององค์กรได้

4. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยรวมพบว่า มีความสัมพันธ์ในเชิงบวก โดยมีค่า ประสิทธิภาพในการทำนาย (R^2) เท่ากับ .979 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้าน ด้านการควบคุมและการประเมินกลยุทธ์(X_4) ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์(X_1)ด้านการ บริหารทรัพยากรในองค์กร(X_2) และด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ(X_3) ส่งผลต่อการบริหารงานของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยรวม ร้อยละ 97.90 ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์จึงมีความสัมพันธ์เชิงบวกและส่งผลอย่างมากต่อการ บริหารงานโดยรวมของสถานศึกษา เป็นปัจจัยสำคัญที่ผู้บริหารนำมาบูรณาการประยุกต์ใช้ในการ บริหารจัดการครอบคลุมทุกด้าน จึงทำให้การบริหารงานโดยรวมประสบความสำเร็จในระดับสูง ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฌ็องฌัก ลีแซง (2564) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ เชิงกลยุทธ์กับการบริหารจัดการความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ กับการบริหารจัดการความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสงขลา เขต 1 มีความสัมพันธ์กันทางบวก ในระดับสูง ($r = .70$) อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกศรา ลิทธิแก้ว (2558) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกล ยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้าน การกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ รองลงมา ด้านการบริหารทรัพยากรภายในองค์กร ด้านการปฏิบัติ อย่างมีคุณธรรมในการควบคุมองค์กรให้สมดุล และด้านการคิดเชิงปฏิกิริยาร่วมกันพยากรณ์การ ดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี ได้ร้อยละ 67.00

5. แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 มีทั้งหมด 4 ด้านได้แก่ ด้านการ กำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ ด้านทรัพยากรในองค์กร ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และ ด้านการ ควบคุมและการประเมินกลยุทธ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ซึ่งสอดคล้องกับ วุฒิชัย พวงพิล (2566) ได้

ศึกษาการศึกษาความสัมพันธ์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัย พบว่าแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก มี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และด้านการติดตามและประเมินผลกลยุทธ์

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

การศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 พบว่า ผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน สามารถกำหนดเป้าหมายและทิศทางการดำเนินงานของสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม การพัฒนาบุคลากร สร้างแรงจูงใจและขวัญกำลังใจ จัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและเพียงพอต่อความต้องการในการดำเนินงาน สร้างความเข้าใจและการยอมรับจากบุคลากร จัดสรรทรัพยากรอย่างเหมาะสมเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติตามกลยุทธ์ และ ควรกำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจน เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน และนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนากลยุทธ์ให้มีประสิทธิภาพในสถานศึกษามากขึ้น ส่วนการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 พบว่า สถานศึกษามีการบริหารงานทุกด้านในระดับมากที่สุด โดยเน้นย้ำถึงความสำคัญของภารกิจหลักด้านบริหารงานทั่วไปและด้านบริหารงานวิชาการ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการบริหารสถานศึกษา รวมถึงยังให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการด้านงบประมาณและบุคลากร เพื่อสนับสนุนให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและคุณภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. (ฉบับปรับปรุง)*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
- เกศรา สิทธิแก้ว. (2558). *ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา*. สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

- ณัฐธัญญา สังข์ศิลป์เลิศ. (2564). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับการบริหารจัดการ ความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา*. สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สงขลา เขต 1. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- นพวรรณ บุญเจริญสุข. (2560). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา*. สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วุฒิชัย พวงพิล. (2566). *การศึกษาความสัมพันธ์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับ ประสิทธิภาพของโรงเรียนขนาดเล็ก*. สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มุกดาหาร. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สมคิด นาคขวัญ และคณะ. (2561). *ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความ คิดเห็นของครู*. สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ ธานี. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3. (2566). *แผนปฏิบัติการ ประจำปี งบประมาณ พ.ศ.2566*. สืบค้นเมื่อวันที่ 16 มกราคม 2567, เข้าถึงได้จาก : <http://www.sk3.go.th>
- สุชานา ชวนะสุพิชญ์. (2562). *การบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศนิวซีแลนด์ : การวิเคราะห์และแนวทางประยุกต์ใช้*. วารสารศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุนันท์ รุ่งอรุณแสงทอง. (2561). *การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เกิดประสิทธิภาพ*. ภาควิชา การบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Ireland, R.D. & Hitt, M. A. (1999). Achieving and maintaining strategic competitiveness in the twenty-first century: The role of strategic leadership. *Academy of Management Executive*, 13(1): p. 43-57.